

P o s u d e k

disertační práce doktorandky JUDr. Heleny Nutilové na téma "Ochrana osobních údajů"

Téma práce je samo o sobě závažné i aktuální. Vzhledem k tomu, že čestné prohlášení na s.2 je datováno 25.9.2012, lze soudit, že k tomuto datu byla práce uzavřena. Práce má celkem 217 stran.

Je rozdělena na Úvod (s.15 až 16) a Závěr (s.201 až 208), mezi tím pak na 7 kapitol.

Kapitola první (s.17 až 24) je věnována významu osobních údajů v 21.století. Doktorandka tu zdůrazňuje, že v době internetové postihu o zásazích do svého soukromí nezřídka vůbec neví a že "počet zásahů do soukromí v době internetové dramaticky stoupá". Ochranu soukromí podle ní "můžeme vymezit i jako ochranu práv slabších".

Kapitola druhá (s.24 až 42) se zabývá obecně ochranou soukromí (vývojem ochrany soukromí, vymezením pojmu soukromí a jeho ochrany, ochranou osobních údajů jako součástí ochrany soukromí). Doktorandka konstatuje, že právo na ochranu osobních údajů se prosadilo v důsledku "nových hrozeb pro soukromí. jež vznikly v souvislosti s rozvojem informačních technologií".

Problématica pojednáváná v této kapitole by vzhledem ke své složitosti mohla být rozebrána i poněkud šířeji a hlouběji (i když doktorandka byla omezena přiměřeným rozsahem práce). V této souvislosti poukazují na některé prameny, které doktorandka patrně nevyužila, např. na nový komentář k Listině (2012), kde se výkladem čl.10 zabývá E.Wagnerová (nevím ovšem, zda doktorandka mohla mít tuto publikaci včas k dispozici), nebo na knihu R.H.Borka "Amerika v pokušení", zabývající se ústavním právem USA (překlad Z.Masopusta, 1993, zejm. s.104 n. a s.120 n.). Zajímavý je i nález ÚSČR z 2.6. 2011 (č.106/2011, sv.61), který se zabývá ochranou obsahu korespondence odesílané stěžovatelkou z vazby, za využití by ovšem stály i některé problémy, které přinesla praxe (např. s-karty, využívání rodných čísel).

Ve třetí kapitole (s.42 až 74) se doktorandka zabývá "mezinárodní právní úpravou ochrany soukromí a osobních údajů". Zkoumá zde a porovnává Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948 (přijímá

názor vyjádřený v literatuře, že je nyní součástí obyčejového mezinárodního práva), Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, evropskou Úmluvu o lidských právech, Úmluvu o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat (sdělení č.115/2001 Sb. mez.smluv a č.29/2005 Sb. mez. smluv), Listinu základních práv Evropské unie a směnice přijaté roku 1995 v rámci Evropské unie.

Čtvrtá kapitola (s.74 až 85) je věnována právní úpravě ochrany soukromí a osobních údajů v ČR. Doktorandka tu zkoumá "ústavní zakotvení ochrany soukromí a osobních údajů", soukromoprávní aspekty této ochrany, a podává nástin ochrany osobních údajů v rámci správního práva ČSFR a ČR a nástin této ochrany trestním právem ČR.

V páté kapitole (s.85 až 98) se doktorandka zabývá "principy ochrany osobních údajů" (Legalita a legitimita zpracování, omezení účelem, princip proporcionality, princip transparentnosti, princip bezpečnosti ochrany údajů, právo na přístup k údajům, na jejich opravu, výmaz nebo blokování, požadavky na kvalitu zpracovávaných údajů).

Na s.74 poslední 4 řádky nejsou přesné : Listina byla přijata v roce 1991 (za trvání čsl. federace) a nabyla účinnosti 8.2.1991. V této souvislosti se ptám, jaký právní dosah mělo přistoupení ČSSR k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech s platností od 23.3.1976 (vyhl.č.120/1976 Sb.).

Ke s.75 podotýkám, že nový občanský zákoník (zákon č.89/2012 Sb.) nabyl platnosti již 22.3.2012, doktoranda se proto měla zmínit také o úpravě, kterou přinese (to platí i pro další místa práce).

Rozsáhlá šestá kapitola (s.98 až 177) je věnována podrobnějšímu rozboru platného a účinného zákona č.100/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, a to též podle hledisek naznačených v předchozí kapitole.

K poznámce 228/ na s.165 se ptám, jaký je vztah mezi ustanoveními § 32 odst.7 a § 32 odst.1, resp mezi § 34 odst.3 a § 33 odst.1 zákona č.101/2000 Sb. : jde podle prvních z uvedených ustanovení o odvolání z funkce rovnou ex lege ?

V kapitole sedmé (s.177 až 200) se doktorandka zabývá právní úpravou přeshraničního přenosu osobních údajů v rámci Evropské unie, do třetích států a do USA. Spučástí této kapitoly je obsáhlejší exkurs o ochraně soukromí v USA.

Na konci práce jsou umístěny :

- s.209 až 212 : seznam použité literatury, v němž je uvedeno 65 titulů nejen v češtině, ale i v anglickém jazyce ; pod pol.38 je uvedena jedna práce doktorandky ; namísto Weyrovy práce z roku 1924 (pol.62) měla být možná použita jeho pozdější učebnice Čsl. ústavní právo z roku 1937 ;
- s.213 až 215 : seznam použité judikatury - ÚS a NSS ČR (nejsou uvedeny údaje o uveřejnění v oficiálních sbírkách ; rozhodnutí ESLP (chybně uvedena pod nadpisem "Evropská unie") ; 1 rozhodnutí Soudního dvora EU ; 4 rozhodnutí soudů USA ;
- s.216 až 217 : seznam různých použitých dokumentů.

Již na počátku práce jsou umístěny :

- s.6 : seznam použitých zkratk ;
- s.7 až 14 : résumé (abstrakt, summary) v českém a anglickém jazyce.

Doktorandka využívá české odborné literatury v češtině i v angličtině a četné judikatury Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu ČR (postrádám údaje o místu oficiální publikace), Evropského soudu pro lidská práva i ústavních soudů jiných států (např. Německo).

K materii přistupuje kriticky a formuluje náměty de lege ferenda (ve zkuštěné podobě zejména v Závěru). Právní názory ~~u~~ doktorandky většinou respektují a nemám k nim zásadnější výhrady.

Navzdory některým výtkám předložená práce podle mého názoru v zásadě splňuje požadavky na disertační práce kladené, doktorandka celkově prokázala schopnost a připravenost k samostatné teoretické činnosti (§ 47 odst.4 zákona o VŠ).

15.února 2013

doc. JUDr. Vladimír Mikule,

oponent,

